
112 . Saharna | Județ: R. Moldova | Anul: 1994

Anul: 1994

Perioade: Preistorie, Protoistorie

Epoci: Hallstatt, La Tène

Tipuri sit: locuire

Categorii sit: Apărare (construcții defensive), Domestic, Religios, ritual și funerar, Neatribuit

Autori: Alexandru Levinschi, E Usataia

Instituții: Institutul de Arheologie, Chișinău, Institutul de Arheologie, Chișinău

Vestigii traco-getice în microzona Saharna, R. Moldova

Raport

Cercetările de periegeză în împrejurimile satului Saharna-Rezina au fost efectuate în vara lui 1993, la inițiativa Muzeului Național de Istorie a Moldovei. Zona de cercetare se află pe malul drept al Nistrului, pe o rază de circa 3 km, având ca centru binecunoscută în literatură cetate getică "Saharna Mare". Această microzonă, bogată în vestigii arheologice, a constituit obiectivul unor cercetări sistematice chiar în primii ani postbelici. Primele periegeze și săpături în teren au fost efectuate de către Gh. D. Smirnov în a doua jumătate a anilor 40 și de către A. I. Meliucova la începutul anilor 50. Din păcate multe materiale au rămas inedite până în prezent. În rezultatul cercetărilor din 1993 au fost concretizate și cartografiate cele 16 monumente, înregistrate în zonă în anii 50 și atribuite epocii fierului timpuriu - culturii Saharna-Solonceni și geților. Este vorba de 4 fortificații de pământ, 2 necropole tumulare și 10 așezări. Harta microzonei a mai însumat suplimentar o nouă așezare getică și una din perioada migrațiilor și 2 tumuli. Pentru verificarea structurii stratului cultural în trei obiective din cele cartografiate au fost efectuate sondaje arheologice, dintre care cel mai important în fortificația "Saharna Mare". Cercetările limitate la o suprafață de 12 m pătrați au dezvăluit un intens proces de locuire în incinta fortificației, stratul cultural gros de până la 1,25 m fiind saturat de resturi culturale până la temelia calcaroasă a promotoriului, iar unele complexe menajere se adânceau în roca calcaroasă. A fost dezvelită o vatră lutuită în aer liber, 2 gropi, o îngrămădire de pietre etc., multe fragmente ceramice, oase de animale, pietre, ș.a.

Materialul recuperat a permis delimitarea a două nivele cultural-cronologice: superior, gros de 0,40 m, atribuit culturii geților din sec. IV - III î.e.n.; stratul inferior, mult mai intens, între 0,40 și 1,25 m, atribuit purtătorilor culturii de tip Saharna-Solonceni din sec. X - prima jumătate a sec. VIII a Chr. Pentru verificarea stratului de cultură din fața sistemului defensiv al fortificației, la 25 m spre SV de șanț, în incinta așezării cunoscute în literatură ca "Dealul Mănăstirii", de asemenea, a fost efectuat un sondaj pe o suprafață de 12 m pătrați. Stratul cultural, surprins până la 0,80 m adâncime, s-a dovedit a fi mai intens până la 0,60 m. Materialul ceramic din strat, ca și din cele două gropi menajere, adâncite în crusta calcaroasă a promotoriului, vădesc prezența unui singur nivel cultural-cronologic, constând în special, din fragmente de vase bitronconice, castroane, ceșcuțe cu toartă supraînălțată etc., minuțios lustruite, cu un bogat decor incizat și șampilat, precum și din multiple fragmente de vase de uz comun, care își găsesc analogii până la identitate în materialele din stratul inferior al fortificației, așezarea deasemenea am atribuit-o culturii Saharna-Solonceni. Ultimul sondaj pe o suprafață de 8 m pătrați a fost efectuat în incinta fortificației "Saharna Mică", dispusă spre N de cea "Mare", în imediata apropiere, fiind despărțită printr-un canion adânc și abrupt. Stratul cultural este mai puțin intens, gros până la 0,80 m, conținând fragmente ceramice, lut ars, oase de animale etc. În umplutura unei gropi menajere, la 0,60 și 0,76 m au fost surprinse două vetre de lut. Materialul recuperat datează fortificația la limita sec. IV - III î.e.n., dar într-un număr mic au fost surprinse fragmente ceramice lustruite, unele cu ornament incizat, caracteristice culturii Saharna-Solonceni. În așa fel s-a stabilit că în unele cazuri vestigiile culturii geților suprapun pe cele de tip Saharna-Solonceni, corelația între ele rămânând a fi cercetată pe viitor.

Informații suplimentare online

[Raportul 143 din cronica.cimec.ro](https://cronica.cimec.ro)
